

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valtion aluehallintouudistus

ELY-keskusten nostoja Elinvoimakeskuksesta Sivistysvaliokunnalle

Sivistysvaliokunnan kokous 26.3.2025

ELY-keskusten E-johtajaverkosto, Okku Kalliokoski VARELY

Aluehallintouudistuksen tavoite

- Merkittävä rakenteellinen uudistus
- Lupa- ja valvontavirasto
 - Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät
- Elinvoimakeskukset (10 kappaletta)
 - Monialainen valtion aluehallinto
- Monialaisuus

ELY-keskusten yleisiä nostoja:

- Uudistus selkeyttää rooleja ja tehostaa erityisesti lupamenettelyjä
- Monialaisuus on toteutumassa, poikkihallinnollisuudessa haasteita
- Elinvoimakeskuksista tulee erilaisia
- Aito alueellinen läsnäolo on tärkeää
- Säästöt tulevat vaikuttamaan toimeenpanoon
- Tietojärjestelmiin liittyvät haasteet
- Aikataulu on tiukka

Elinvoimakeskusten Sivistysvaliokunnan toimialaan liittyvät tehtävät

2 §

Elinvoimakeskusten tehtäväryhmät ja tehtävät

Elinvoimakeskukset hoitavat niille erikseen säädettyjä tehtäviä seuraavissa tehtäväryhmissä:

- 1) alueellisen työllisyyden, osaavan työvoiman saatavuuden sekä kulttuurin edistäminen;
- 2) maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys sekä vesitalous;
- 3) liikennejärjestelmän toimivuus ja kestävyys, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito;
- 4) yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto;
- 5) työperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen;
- 6) luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien ja meren hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen sekä ympäristökasvatus;
- 7) eräät tässä momentissa mainittuihin tehtäväryhmiin liittyvät Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen toimeenpanotehtävät sekä 2 kohdassa mainittuihin tehtäväryhmiin liittyvät Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tukien toimeenpanotehtävät sekä delegoidut maksajavirastotehtävät.

Elinvoimakeskusten tehtävänä on lisäksi:

- 1) alueiden kehittäminen, yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen, yritystoimintaa edistävä neuvonta, palveluohjaus ja verkostotyö sekä työelämän laadun edistäminen;
- 2) tuottaa ja jakaa ympäristöä koskevaa tietoa, parantaa ympäristötietoutta sekä edistää ympäristöhankkeiden toteuttamista ja toteuttaa ympäristöhankkeita;
- 3) valvoa yleistä etua kalatalousasioissa ja sille laeissa hoidettaviksi säädetyissä vesitalousasioissa, huolehtia valtion vesitaloudellisista luvista ja yksityisoikeudellisista sopimuksista ja valtion vesistörakenteista sekä edistää maa- ja metsätalouden vesienhallintaa.

Elinvoimakeskusten muista kuin 1 momentissa mainituista tehtävistä säädetään erikseen.

Elinvoimakeskusten 2 momentissa tarkoitetuista muista kuin yleisen edun valvonnan tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Säädöskohtaisissa perusteluissa...

Sujuvien siirtymien ja toimivien työmarkkinoiden edistämiseksi elinvoimakeskukset johtaisivat ja koordinoisivat sekä osallistuisivat osaamisen, elinikäisen ohjauksen, ennakkoinnin ja työelämän kehittämisen verkostojen toimintaan. Elinvoimakeskukset mm. johtaisivat elinikäisen ohjauksen alueellisia ELO-verkostoja valtakunnallisen elinikäisen ohjauksen strategian ja linjausten mukaisesti.

ja taidetoimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista kunnissa ja alueilla. Alueen elinvoimaisuuden edistämiseksi elinvoimakeskukset kehittäisivät osaltaan kulttuurialan toimintaa, verkostoja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Luovien alojen ja luovan talouden osalta elinvoimakeskukset muodostaisivat tärkeimmät yritys-, kasvu-, neuvonta-, koulutus- ja kansainvälistymispalvelut avoimeksi yhteistyöfoorumiksi ja verkostoksi luovien alojen yrityksille. Lisäksi elinvoimakeskukset edistäisivät toimia, joilla eri toimialojen yritykset voivat hyödyntää oman liiketoimintansa kehittämisessä luovan alan yritysten osaamista ja palveluja. Elinvoimakeskukset edistäisivät tuote- ja palvelukehitystä ja vientiä sekä alueellisen ja valtakunnallisen rahoituksen yhteyttä mm. rakennerahastotoiminnassa. Kulttuurimatkailun osalta elinvoimakeskukset edistäisivät kestävää tuotekehitystä ja osaamisen kehittämistä tukemalla kulttuuri- ja matkailualan toimijoiden alueellisia yhteistyöverkostoja.

kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämisen tehtäväryhmästä. Elinvoimakeskusten tehtävänä olisi edistää työperusteisen maahanmuuton sekä kansainvälisen osaamisen hyödyntämistä alueen elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti. Lisäksi elinvoimakeskusten tehtävä olisi edistää maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä sekä hyviä väestösuhteita. Tehtävistä säädetään tällä hetkellä työperusteisen maahanmuuton osalta

Elinvoimakeskuksien tehtävänä olisi työelämän laadun edistäminen toimialueellaan: tehtävässä edistettäisiin työelämän laadun ja tuottavuuden yhtäaikaista ja kokonaisvaltaista kehittämistä alueilla ja alueen työpaikoilla yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Yritysten

Mahdollisia haasteita tehtävien hoitamisessa

- Elinkeinotoiminnan edellytysten tukeminen eri tulokulmista
- Elinvoimakeskus alueellisen yhteistyön ja eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen käynnistäjä ja ylläpitäjä
- Käytössä vain rajalliset rahoitusinstrumentit
 - → verkostot ja kumppanuudet
 - → substanssiasiantuntemus
 - → ajantasainen tieto alueen työvoima- ja osaamistilanteesta
 - → ennakointitieto työvoima- ja osaamistarpeista
- Haaste sekä riittävän substanssiosaamisen että henkilöstön määrän näkökulmasta

Kiitos!

